

„Sloga“

izhaja vsak prvi in tretji četrtek meseca, ter velja po pošti prejemana, ali na dom pošiljana skupaj z

„Goriškimi Vestnikom“

za vse leto gld. 1,80
 „ pol leta „ — 90
 „ četrť „ — 45
 Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina.

Posamične številke po 6 kr., dobivajo se v Stolni, Semeniški in Šolski ulici.

Upravništvo in uredništvo: Morellijeva ulica, štev. 22.

SLOGA

»Sloga« jači — nosloga tlači — toroj složimo se!

„Sloga“

prinaša ozenila na četrti strani od katerih se plača za štiristopno petivrsto po 7 kr., če se jedenkrat tiskajo; po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiskajo.
 Za celoletne oglase po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; reklamacije in naročnina upravnistvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Naša politika

Politika, kakor pravijo, je umetnost posebne vrste. Vsaka umetnost dela na to, da vstvari kako dovršeno celoto, ali da se približa svojemu vzoru svojemu idealu. Tudi politična umetnost ima kak predmet pred očmi, in njen prvotni pomen spominja na to, da gleda na kako skupino ljudi. Najmanjša skupina je rodina in družina, za njo sledi pa občina, ki more biti taka, kakoršne so naše kmečke občine, ali pa kakoršne so mestne občine. Več takosnih občin sestavlja naposled državo, večjo ali manjšo. Vsaka taka skupina potrebuje posebne organizacije na zunan in na znotraj. Pri tej organizaciji pa se kažejo večje ali manjše zapreke že zaradi tega, ker vsaka glava ima svojo pamet; potem pa so še zunanji sosedje, kateri imajo tudi svojo pamet in s to pametjo skušajo tu pa tam svojega soseda izpodkopati ali mu škodovati. Tu je treba, da poseza politična umetnost vmes. To vmetnost imajo voditelji v rokah, in čim modrejši so ti voditelji, toliko uspešneje se bližajo cilju, namreč da svojo skupino, kateri so na čelu, utrde na zunan in na znotraj. Od političnih voditeljev je odvisno najbolj, da se kaka skupnost ljudi prav uredi in zabrani, da jej ne morejo škodovati ne zunanji sovražniki, ne notranji nesposobneži ali pa celo hudobneži.

Naša država je velikanska politična skupnost, katera, kakor pravijo sestaje formalno iz kraljestev in dežel ali prav za prav iz posebnih skupin ljudi, ki prebivajo po teh kraljestvih in deželah.

Tem skupinam ljudi, kolikor se ločijo po jeziku in po drugih posebnostih, pravimo narodi, in takih narodov je več v našem cesarstvu. Državniki imajo dolžnost, da skrbé za te narode, da se branijo pred notranji nasprotniki in škodljivci. Ali ti državniki niso mogli nikdar skrbeti sami za vse; morali so jim pomagati v prejšnjih vekih razni stanovi in dandanes, odkar imamo vstavo, je dovoljeno, da kraljstva in dežele ali prav za prav ljudstvo teh dežel izbira posebne zastopnike, da v družbi z državniki pomagajo dosedanje organizacije po potrebah popravljati in zboljševati.

Dandanes se ljudstvo zaveda, da spada po jeziku in drugih znamenjih v posebne skupine, kar smo rekli, v vrsto posebnih in različnih narodov. Zaradi jezika in drugih skupnih lastnostij, vsled tega tudi zaradi

skupnih potreb in interesov se ti narodi zavedajo ali bi se morali zavedati, da njih potrebe in interesi sežajo čez hribe in doline tistih dežel, na katere so razdeljeni. Zavedni voditelji različnih narodov ne gledajo samo na to, kar narod potrebuje samo v jedni deželi, ampak v vseh deželah, v katere je razdeljen ali razkasan in raztresen. Če gledajo poslanci le na jedno deželo, jim pravijo, da so partikularisti, če pa gledajo na narod vseh dežel, v katerih biva, jim pravijo da poštevejajo ves narod.

Pri avstrijskih Slovanih je to pa še dragače; oni imajo kot Slovani več skupnega med seboj, samo da je to skupno težje poznavati, nego pri Nemcih ali Italijanih. Nemci in Italijani rabijo namreč čez in čez samo en pismeni jezik, Slovanom pa so pustili več pismenih jezikov. To je vzrok, da so ostali Slovani do današnjega dne preveč ločeni drug od drugega, in da so tudi njih voditelji še dandanes preveč zaslepljeni. Mnogo teh voditeljev je takih, da ne gledajo dalje, nego do mej, do kamor sega jezik njih naroda; za druge Slované se ne zmenijo čisto nič, in mislijo, da je vse prav, če skrbé sami za svoj narod. Takim zastopnikom pravimo separatisti. Ti so še vedno boljši, nego partikularisti; ali pravi politiki vendar niso, in to zato ne, ker ne spoznavajo, da noben slovanski narod sam za se ne more dovolj braniti proti nasprotnikom in sovražnikom.

Vzemimo jeden slučaj za vzgled od Nemcev, ki se je pripetil ravno te dni. V državnem zboru so zahtevali slovanski oportunisti, da bi se uvedle takó zване slovanske paralelke na gimnaziju v Celju in še kod drugod. Nemški listi so zagnali zaradi tega strašanski krik ter povdarjajo, da se mora varovati nemška posest, torej še na dalje nemški gimnazij v Celju in drugod. Postavili so ti v list, da to posest braniti, ni dolžnost morda samo štajerskih, potem vseh avstrijskih Nemcev, ampak vsega Nemštva. S tem so izrazili sicer pri neprimernem slučaju vendar pravo načelo, kakó je treba vsakemu narodu v skupnosti braniti lastne narodne interese. Tu se niso postavili Nemci na stališče separatistov, zagovarjajočih morda samo interese avstrijskih Nemcev, ampak na stališče vsega Nemštva.

To stališče, katero je v obče pravo pri nacijsko-nalnih pravičnih zadevah, dokazuje kakó daleč so še avstrijski Slovani za Nemci. Slovani avstrijski zlasti pa njih zastopniki so doslej v najboljšem

slučaju separatisti, ki gledajo samo takó daleč, kolikor daleč seže pismeni jezik tega ali onega slovanskega naroda. Kedar je treba braniti interese Slovanov, ki pišejo kako drugo narečje, se z večine skrivajo, ali pa molče, namesto da bi branili, jednako Nemcem, vse, kar je slovansko, kakor jeden mož in kakor da bi se godila krivica prav v naši soseski.

Iz tega, kar smo tu pojasnili razsodi lahko vsak naš čitatelj, kakó piškava je tista politika, katero zagovarjajo slovanski zastopniki in tudi mnogi slovanski listi. Ali nimamo na Slovenskem sedaj najhujše vrste partikulariste in separatiste? Povejte nam no, ali je dandanes kaka prava solidarnost naših poslancev nasproti zastopnikom drugih slovanskih narodov? Premišljajmo dragi čitatelji, to mizerijo, in v prihodnjic bomo posebe govorili, kaka je naša politika na Slovenskem pri naših zastopnikih in pri naših listih.

DOPISI.

Na Dunaju, dne 13. marca. (Izv. dop.) V poslednji številki ste poročali, da je bivši župan dunajski umrl za kapom. Trosi se pa po mestu vest in se sumi, da je župan umrl nenaravne smrti i reči moram, da ni malo uzroka za to sumnjo. No, pustimo naj v miru počiva, ker dasi je bil zastopnik najgršega i umazanega židovskega kapitalizma, bil je vendarle kristjanskoga pokolenja. Sedaj boje se pa Dunajčani, da je bil on poslednji kristjanski župan, ker sedanji kandidati so deloma pravi čifuti, deloma izneverjeni kristjani. Pravi škandal je kandidatura brezverca Richter-ja. Ta gospod bil je pred več nego 20. leti kristjan. Izbral si je pa ženo čifutinja, koja je zahtevala z uprav židovsko „pohlevnostjo“, naj se odpove kristjanstvu, kar je naš možak tudi — iz gole ljubezni sevé — naredil. Sedaj po 20 letih ponudila se je našemu vrlemu kandidatu priložnost, s pomočjo židovsko-liberalne stranke postati župan dunajski, ali — kakor Vam je znano, ima vlada tudi nekaj upliva pri podeljenju takih časti. Zato si je županski kandidat zračunil, da bo de težaven pot do županskega stola s brezverskimi podplati, posebno ker so tukajšnji kristjani začeli se pravočasno upirati se takemu škandaloznemu židovskemu nasilstvu. In gledaj, kakó trdo prepričanje imajo naši prepelčarji e Companie. Če so Dunajčani i vlada taki butci, da zahtevajo kristjana za župana z letno plačo 24 tisoč (kaka mast!), no, pa jim naredim to srednjevesko veselje, dejal je g. Richter i šel pred nekaj dnevi k župniku, i ponudil sebe i svojo Sarahleben katoliški crkvi. Pa žalibog vse to „poboljšanje“ ni nič pomagalo, ker take prave, ni narod ni vlada ne štejejo vrednim županskega stola.

Potovanje v Rim.

Spisal V. Mihcev.

Iz Gorice do Rima.

I.

Uprav lepa prilika je bila letos vsakemu dana, da se je za malo vsoto novcev peljal v zgodovinsko mesto Rim. Za borih 28 lir in 80 ctm. t. j. avstrijske vrednosti 12 fr. 67 nov. in s priloženo ustopnino 1 fr. 50 nov., je lahko vsakdo iz med naših deželanov videl večno mesto, za kar mislim, ni nobenemu žal borne bagatele, ker — redkokedaj več, se mu jednaka prilika ponudi.

Dne 15. februarja zjutraj odrinilo je nas iz naše in bližnje župnije okolo 18 potovalcev na domačih vozovih do Gorice, kjer je bila istega dne v stolni crkvi sv. maša, katero je daroval Bogu sam premisljivi knezo-nadškof goriški v namen srečnega romanja. Okolo 10. ure zjutraj ustopilo nas je lepo število romarjev na goriškem kolodvoru na „lukamatičkov“ voz, kateri nas je bizzim potom pripeljal v Krmin, kjer je nas pričakovalo še obilo družih romarjev, kateri so se pridružili k nam, ter se z nami odpeljali v laško kraljevstvo Videm (Udine), kjer smo vzprijeli v svojo družbo še druge romarje železniških črt Čedad in Ponteba. Tu smo izstopili raz voz, ter odšli na kolodvor na poseben prostor, kjer nam je laška financa preiskala kovčge in mislim, da je nad nami dvomila, da smo pripeljali seboj iz bližnje Avstrije kaj „kontrobanta“, tabaka, smodk, soli i. t. d. Dopadale so jej osobito naše buteljke, napolnjene z modro frankinjo in tropinovcem; tudi kuhane klobase je potipala, ne vem, ali so jej prijetno vonjale, ali bi nam bila vse rada konfiscirala, ali — nolens volens — pustila je nam slastni užitek — brez carine za kar jej bodi na tem mestu izrečena: Lepa hvala!

Od Vidma dal smo se peljali v slabejših vozovih. V jednem vozu na. je bilo okolo 80 goriških Slovencev in — čeprav novi „lukamatic“ ni bil tako brzih nog kakor oni do Vidma, vendar je nas i ta pripeljal v 43

minutah preko Pasiana Schiavones, Codroipa v Casarso, kjer se je pridružilo k nam mnogo laških romarjev iz Spielenberga, s katerimi smo prišli v dveh urah, pustivši za seboj reko Talijament, preko Pordenona, Sacile, Pianzano, Conegliano, Susegana, Spresiano ter Lancenigo v Trbiž (Treviso), kjer smo zopet vdobili nove romarje železniških črt: Motta - Oderzo, Belluno-Feltre. Tukaj se je naš vlak jako podaljšal in — „lukamatiček“ je jel tožiti gledé preobite teže, ker so mu baje uže rebra pokala. No, „lukamatiček“ pa je trden mož, če uže ne ves jeklen, pa deloma železen, pozabivši gorostasno težo, drdral je z nami urnim korakom naprej preko postaj: S. Trovaso, Preganziol, Campocroce, Mogliano Veneto, Marocco ter Zellarino in prišel v 30 minutah v Mestre, kjer je vsprejel romarje iz Benetk in železniške črte Portogruaro. Tu smo imeli postanka 25 minut. Ker se je pa „lukamatičku“ mudilo in pot do Rima so pravili, da bo še dolga, moral je podvizati, da nas je pripeljal v 38 minutah v Padovo in zraven prihiteti postaje: Marano, Dolo in Ponte di Brenta. V Padovi smo imeli jedno uro in 22 minut postanka in čas določen za večerjo, katero si je pa malokdo vzel k srcu, ker je vsakdo rajše šel si ogledat mesto, deloma crkev sv. Antona. Tudi tukaj je laška financa hotela vtakniti svoj nos v naše kovčge. Mesto je še precej veliko in ima nad 60.000 prebivalcev. Ulice so jako tesne in uže ostarele; pred hišami so oboki (volti), ki služijo pešcem v vročin za senco, v deževju pa za dežnik. Na pogled se kaže suha mizerija in ima mnogo revežev, da ne rečem beračev, kateri so nas vedno naskakovali, radi bi nam bili prihranili nošnjo kovčgov za par centezimov, ker pa nismo bili tako mehkužni in — bolj gotovi, smo rade volje sami nosili najrajše svoje imetje. Pregledavši nekaj mesta, vrnili smo se zopet na kolodvor, da smo do pravega časa prišli do tje. Nek romar iz Cerknega je moral ostati v Padovi, ker je bil zamudil vlak in — ako je hotel vidati Rim, moral je segniti v žep po 16 lir. Ko smo bili na kolodvoru, je uže bil naš prejšnji voz ves zaseden pa, vsakdo iz med nas se je vrnil, kamor je mogel na kakšen drug voz, ne gledé na to, kakšne narodnosti

so mu novi tovariši. Od Padove naprej smo bili vsi goriški Slovenci razkropljeni tu in tam po raznih vozovih. Res, dolgočasna nam je od zdaj bila vožnja, ker bili smo ptujci med ptujci. Tu so vstopili tudi novi romarji iz Vičence; no, zopet novo breme našemu „lukamatičku“! Železnosrčni „lukamatiček“ se pa ni dosti zmenil za novo breme, pač pa potrpežljivo je sopihal naprej proti Monselice, kamor je došel v 32 minutah preko postaj: Abano - Bagni, Montegrotto ter Battaglia. Tu so vstopili novi romarji železniške črte: Legnago. Od Monselice naprej preko postaj: Sant'Ellena in Stanghela smo rabili 30 minut do Roviga, (Rovigo) kjer so se pridružili k nam romarji železniške črte: Adria in Cerea-Legnago. Od Roviga naprej drdral je naš „lukamatiček“ vedno po jednolični planjavi, za jedno med prijaznimi holmci preko postaj: Arquà, Polesine, Polesella, Paviole, S. M. Maddalena, Pontelagoscuro, Ferrara, Poggio, Renatico, Galliera, S. Pietro in Casale, S. Giorgio di Piano, Castel Maggiore, Ortice, prekoračivši reki Adizo (Athesis, Etsch), Pad (Po) v Bolonijo (Bologna). V Boloniji kaže prekrasen kolodvor da je tudi mesto krasno, katerega pa nismo mogli ogledati radi prekratkega postanka in uže pozne noči. Od Roviga do Bolonije smo potrebovali 2 uri in 19 minut. Tukaj so vstopili potniki železniških črt: Ala - Verona - Mantova - Modena, ter Milano Modena. Tukaj se je vlak jako nategnil in sicer na 80 voz. Da, res preveč za jednega samega „lukamatič“, dasi ima jekleno železno dušo v sebi, toliko vendar ne zmore. Od tukaj naprej bo treba sopihati le gor in gor čez visoki Apenin in pa še s tako gorostasno težo! Železniško vodstvo je tukaj pokazalo našemu „lukamatičku“ neko blagodušno, naklonjeno vsmiljenost in — dalo mu je asistenta. V Boloniji smo se zopet sešli z našimi Slovenci, poiskali smo prazen voz ter se vanj „inkvartirali“. Od zdaj smo bili zopet vsi goriški Slovenci skupaj v jednem vozu, jedna družina. Marsikateri laški romar nas je debelo gledal, ko je videl, da smo mu prejšnje mesto zasedli, a kaj je hotel — godrnjaje si je šel poiskat drugo gnezdo!

(Dalje pride).

Drugi kandidat Grubl pa ni nič boljši od prvega. Trde celo, da je ud skrivne čez 95%, židovske Freimaurerloga. Jutri bo volitev. Kakó se zvrši, bom sporočil.

Za druge škandale skrbé poneverjevalci, koji so skoraj vsi čifuti. Posebno velik hrup povzročil je žid Pollak iz Galicije, kršten na ime Ferles, koji je vnesel iz blagajne državne 102.000, veteranskemu društvu 11.000 i svojemu slugi v uradu 12.000 zlatih. Denar rabil je v društvu z različnimi lepoticami, dasi je bil oženjen. Ustreljenega našli so ga v bližnjem gozdiču, ter brez blagoslova zakopali, dasi so vsi tukajšnji židovski listi lagali, da bode blagoslovljen. Roka, roko umiva. Pri tej priliki vprašal je kristjanski poslanec Gessmann v državni zbornici, kakó je bilo mogoče, da je Ferles rectus Pollak, mogel poneveriti toliko svoto davkov, ne da bi ga bili zasačili vže poprej. Nadalje vprašal je isti poslanec, kakó je mogel neki židovski list pisati v poročilu o tej zadevi stvari i podatke, za koje je moglo vedeti le redarstvo.

Tudi goriški židovski list prinesel je v poročilu o italijanskem sleparju Pertoutu stvari, koje so mogle biti znane le redarstvu goriškemu. Kakó je neki to prišlo, g. glavar? Ali ne velja službena tajnost tudi za g. Italijane pri goriškem glavarstvu?

Stotnik Buresch ubil je z nožem pred nekaj meseci tukajšnjega peka, ker je poslednji izrazil se v neki krčmi proti vse zemlje otipljajočemu stotniku, da je to nesposobno. Za to hudodelstvo obsodil je vojaški sod stotnika le na 6 mesecev lahkega zapora brez izgube časti (charge). Radi tega stavili so nekoji poslanci vprašanje do ministra vojne, koji pa — molči.

Ker že govorim o vojakih, moram omeniti, da nameravajo vpeljati novo vojaško obleko (sivo), radi česa bodo morali naši kmetje še više davke plačevati, nego doslej. Vsekako napredujemo v — kulturi!?

V preteklem zasedanju nižavstrijskega deželnega zbora prišel je velik škandal na dan, namreč, kakó pristanski so mogotci ravnali pri podeljevanju deželnih ustanov i podpor. Dasi so dotičniki vse tajili, je vendarle ljudstvo resnično spoznalo i za bodočnost ne bodo npali se, početi take nesramnosti. To sem omenil, ker take stvari godé se tudi po drugih deželnih zbilih i odborih. O priliki bom nekaj več povedal.

Dne 9. t. m. bila je obsojena pri X. dunajskem okrajnem sodu čifutinja Weiss na 4 mesece strogega zapora s postji i na žaganice, ker je opravila 2 dekleti v sramotno hčo v Pragi. Odvetnik sklical se je v zagovoru na dejstvo, da so na Primorskem „case di tolleranza“ po oblasti dovoljene, torej da ne more smatrati se zločinom početje čifutinja. Sodnik dejal je pa, da stoji kazenski zakon nad napačnimi dovoljenji oblasti i obsodil jo je. To obsodbo je tudi II. istanca potrdila. Ta novica bo pač goriškega državnega pravduka največ zanimala.

Pred par dnevi obsodilo je tukajšnje deželno sodišče 2 čifuta, radi krive prisige na 5 i 6 let trde ječe. Pri tej obravnavi omenjala se je neka obsodba Moltkega proti krivonosim zapadnjaškim Kulturträgerjem v Rusiji i najožim prijateljem i zaveznikom poljskih žlahčičev. Prvi nemški vojskovodja Moltke je zapisal v svojih spominih sledeče: V cel Poljski ne vdobiš pravde naperjene proti čifutu, ker poslednji ima za majhen denar 100 krivih prič na razpolago. Senza commenti, kaj ne gospa Karjolova!

Na zdar!

V Gorici, dne 10. marca. (Izv. dop.) Pričakoval sem, da bo „Sloga“ kaj odgovorila na osebne napade v „Soči“; a vidim, da se ona še vedno hoče držati gesla: „Modrejši odjenja“; zato sem jaz pomočil pero svoje in prosim, da privolite mojemu spisu nekoliko prostorčka v „Slogi“.

Glasiło političnega društva „Sloga“, to je „Soča“, ima resnično povedano jako izreden „jezik“. Njen šimpfleksikon je tak, da enakega ne premore nobeden iz mej slovenskih časopisov. Vsa njena pisava je tako „nabarvana“ in „opoprana“, da so ji nekateri nedolžni čitatelji na deželi primorani vse verjeti, se za njo razgrevati in na njo prisegati. Mestni Slovenci pa ne tako; oni vidijo sami iz bližine, kaj je črno ali belo in se ne pustijo namamiti za „Sočine burke“. — Obzalo-vati je le, da take nezdruge, za Slovence nesrečne razmere, uzdržujejo zunanji podpiratelji nevede kaj delajo. — Komu naj jih pripišemo na rovaš, ali Gabrščekovej prefriganosti, ali kratkovidnosti in nezavednosti njegovih pristašev? —

Grozno debelo je blato, ki ga je Soča nametala na naše narodnjake in neprecenljiva je škoda, ki jo je naredila Slovincem z vednim hujskanjem in z zdražbami na ljubo in v korist narodnim našim nasprotnikom. Kdo še od resnih narodnih mož more biti prijazen takim odnosajem? —

V predpredzadnjem listu „Soče“ napada tajnik političnega društva „Sloga“ na jako nepremišljen in predrzen način odgovornega urednika lista „Sloga“.

Odgovorni urednik lista „Sloga“, gospod markiz Obizzi, je spoštovane laške družine sin, čegar mati je bila Slovenka. Odgojen je bil v Italiji, ko je bila še pod Avstrijo. Po končanih svojih študijah se povrne g. Obizzi v Gorico, naravno je bilo, da je pristopil k mladeniškem laškemu društvu „Ginnastica“, katera je bila takrat na drugem glasu, nego je dandenes in tafaš je bilo pri tej tudi mnogo slovenskih in nemških mladeničev. Radi krepke in prijetne postave in tudi radi imena, izvolilo ga je bilo društvo zastavonosecem.

Ko pa je bilo društvo začelo razodevati svoje posebne težnje, izstopili so bili slovenski in nemški mladeniči in mej temi g. m. Obizzi.

Ko je g. m. Obizzi začel svoje zemljemersko delovanje, imel je opraviti večidel z Slovenci. Zato se je za nje zanimal in se prepričal, da so njih težnje opravilene. Mislil si je: Na slovenskej zemlji in od Slovincem živim, pošteno je, da sem na njih strani in da se potegujem za njih pravice — Slovenec bom! In res, stopil je na našo stran in ves čas se trudi z nami neomadeževano in odločno. Kjer more in kjer ga potrebuje, deluje neutrujeno in požrtovalno za nas Slovence, nezmenec se za vedno zaničevanje in zasmehovanje od laške strani. Ko so se v Kobaridu Kra-

marjevega Andrejčka otroci izogibali in ga odrivali, da ne bodo z njim igrali, ker se hoče vedno le prepirati, onda dem, je uže deloval g. m. Obizzi zvesto za slovenski narod na Goriškem. Prvo zmago pri volitvah velikega posestva v deželni zbor smo bili Slovenci priborili s pomočjo g. m. Obizzija in njegovih prijateljev. V najkritičnejših letih je bil on starosta Sokolu in tajnik političnemu društvu „Sloga“. In kdo se zdaj toliko bori z magistratom za slovensko šolo? Ali ne gg. dr. Rojic in Obizzi?!

Kako zahvalo in plačilo pa mu dajata zdaj tajnik in glasiło našega političnega društva „Sloga“?! — Kam pridemo, ako bo celo naše politično društvo neprevidno in podlo postopalo? — S čim se je g. m. Obizzi toliko pregrešil, da ga glasiło političnega društva „Sloga“ to je „Soča“, tako podlo ponižava? —

Moremo li g. m. Obizziju bolj zameriti, da je bil v razmerah svojih mladih let laškega mišljenja, nego Kramarjevemu Andrejčku iz Kobarida, da je v sedanjem, odločno narodnostnem času letošnjo zimo iz koristolovja Lahom na ljubo poitalijančil slovensko ime svojemu podjetju: „Goriška Tiskarna“ v „Tipografia Goriziana“ — ali da razglašá naše renegate in lahone proti plačilu v Soči narodnim in nam prijaznim in priporoča Slovincem na škodo? —

Kaka politika in taktika je to, da mahata tajnik in glasiło političnega društva Sloga tako brezozirno po možema, katera delujeta uže mnogo let pošteno in požrtovalno na našem narodnem polji in, koja narod krvavo potrebuje? — Kako postopanje je to, da bi zdaj, vsi ko je Andrej Gabršček napravil svojo tiskarno, morali njegovej pohlepnosti služiti in g. m. Obizziju reči: Zamorec, pojdi! storil si svojo dolžnost.

Kje si Greuter, da poveš takemu maskiranemu rodoljubju v zobe, kar zasluži! — Sed fliš coronat opus.

Bilje, 12. marca. (Izv. dop.) Nismo se bili niti prav poznali z jako preljubljenim gosp. kaplanom Andrejem Pavlico, ki je bil dlje časa upravitelj našega vikariata, ko ga pokličejo na drugo mesto nadaljevati svoj vzvišeni poklic in sicer, kot korni vikarij v Gorici. Minoli teden pohliteli so vsi prvaki naše občine k njemu, da ga srčno pozdravijo. Mi vemo, da k nam ne pride več, ker je nastopil boljšo službo. Bog bodi voditelj hrabremu duhovnu in zavednemu narodnjaku.

Včeraj pa je prišel k nam novi naš vikarijski upravitelj g. Rojic iz Solkana. Spremilo je gospoda na potu iz Solkana v Bilje lepo število Solkanskih možakov v štirih kočijah na čelu jim g. župnik Kolavčič. Ko smo od daleč zagledali našega novega dušnega pastirja, hiteli smo da ga dostojno počastimo in sprejmemo z odkritosrčno naidušenim pozdravom: z pokanjem iz možnarjev in breknjanjem. Vse ljudstvo veliko in malo, staro in mlado, bilo je na nogah. Novi naš vikarijski upravitelj je rodom Solkanec, mlad duhoven in jako nadarjen. Zagotovljen naj bode, da ga bomo vsi ljubili in spoštovali. Boljšega pastirja si nam ni bilo mogóte želeli. Bog nam ga obvari zdravega in čilega mnogo, mnogo let.

Imenovani prečest. gosp. Pahor pa ostane na svojem mestu v Gorenjempolju in sicer, kakor so nam pravili, ker so ga občinarji preprosili in mu obljubili, da mu hočejo vendar enkrat popraviti stanovanje. Mi Biljanci pa, ostanemo za zdaj še z samim upraviteljem. Drugi pot hočemo Vam sporočiti kaj več.

Domače in razne novice.

Tržaški škof msgr. dr. I. Glavina mudil se je v Gorici in posetil knezonadškofa msgr. dr. Zorna.

Cesar in cesarica na francoski rivieri. — Nj. Vel. cesar se bode mudil v Mentone na Rtu Sv. Martina, kjer biva zdaj s cesarico, menda do cvetne nedelje. Potem se vrne na Dunaj in se odpelje v Opatijo, da obišče nemškega cesarja in nemško cesarico.

Spinčičeva zadeva, ki je bila na dnevnem redu seje z dne 6. t. m., ni prišla v razpravo. Kakor se sploh govori je naučni minister Madeyski ponudil Spinčiču 1000 gld. pokojnine ter mu obljubil, nastaviti ga zopet, kot profesorja čim prej mogoče. Spinčič bi moral za to uložiti pri cesarju prošnjo in mu se je tudi ponudil, da mu sestavi besedilo te prošnje, ki bi se imela glasiiti: „Ker se mi je krivica, za katere odpravo ni več legalnega pota, prosim, naj Vaše Velikanstvo naroči naučnemu ministru, da še jedenkrat preišče mojo zadevo“. Nam ni znano, je li gospod Spinčič sprejel to ponudbo ali ne. Kaj pravita k temu Rinaldini in Gautsch, lahko si mislimo.

Patriljodčna manifestacija obč. ljublj. sveta. — V seji 6. marca, omenil je g. župan, da bode dne 2. decem 1898. preteklo 50 let, kar je prestol zasedel uzvišeni naš vladar, cesar in kralj Fran Josip I. Gospod župan je preverjen, da gotovo vsem občinskim svetnikom iz srca govori, če sproži misel, naj tudi mestna občina Ljubljanska na dostojen način slavi 50 letnico vladarjevo, ter misli, da bi bilo primerno, da se ali poseben odsek, ali pa jeden obstoječi odsekov posvetuje o tej zadevi ter svoječasnó stavi primerne predloge. Po nasvetu dr. viteza Bleiweisa se ta predlog izroči finančnemu odseku v posvetovanje. Občinski svet vzprejel je ta predlog z aklamacijo.

Gospa Borštnik-Zvonarjeva je nastopila, dne 8. marca na Zagrebškem narodnem gledališču in sicer v ulogi Marguerite Gautier v Dumasovi Dami s kameljami. Gospa je prva igralka slovenskega gledališča. Zagrebški listi brez izjeme jo pozdravljajo jako ljubeznivo.

„Primorec“, z dne 10. t. m. in zadnja „Soča“ sta prinesla neke „čudovite kapljice“, ki lečijo sicer „nervozne“ bolezni, a nikakor ne današnje narodno-politične obžalovanja vredne domače razmere. Omenjena lista sta tudi spretna „schimpfleksikona“ v „špasu“ in v resnici (?) ali pomoči nimata za narodni napredek omenjena leksikona“;

kajti, ako bi ta tudi bila za „vandalne čedarje“, za nas Slovence gotovo na! Mi napredujemo in se ne oziramo na žalostno preteklost. Da se pa spuščamo zopet v polemiko, nam ne bodo naši p. n. čitatelji zamerili, kajti vdati se takšnemu zatajevanju, bila bi res modrost mož, ki stojijo na stopinji največje filosofije in mi, ki smo odločili se za narodni prid in za zboljšanje duševnega in gmotnega stanja Slovincem, se v resnici ne klanjamo gospodom, oziroma Sočinim idealom v „rumeni hiši“, niti „groščem“ v glavarstveni sobici. „Capeat, qui capere potest!“

Čest. naši bralci, osobito velespošt. g. Dr. na D. in prečest. g. P. v B. naj blagovolé nam oprostiti, ako jim todobno ne moremo vstreči in trdovratno nadaljnjemo boj „za uredničenje žiljenega narodnega naprednega namena“, kajti ndati se brez, da bi ne poskusili o vspelu zadnje besede, ne bi bilo opravičeno. Imamo jih v naši vrsti pa tudi takih, ki bi nam mnogo, mnogo zamerili.

Naši vrli narodnjaki, oni, ki se ne udajo vragu brez znamenja sv. križa, oziroma trpljenja, zagotovljeni so, da naš urednik ni bil mojster laži, ko je predsedoval volitvam veleposestva na Goriškem. Bil je značajan in pokazal, da njegova ljubezen za narod slovenski ni prazna fraza, ni v srcu markiza led o Sv. Matiju!

Zakaj pa toliko jeze v predalih omenjenega lista? To je „Geschäftsmann“ najbolje in visokostoječi „Winkmann“, oziroma Winkmannovi postrežniki v največjem ponosu, da jim zamorejo vsaj nekoliko vstreči, kar mi zasledujemo med vrstami onih dveh listov.

Se ve. Treba je narod motiti ter zasukati stvari tako, da se doseže namen z roko, koja se skrije, ko je kamen vrгла. Naj bode narod ranjen, to nič ne de, a stolica na kojoj sedi sebičnež, ostane naj nepremakljiva!

„Razdirati, neslogo in razpor sejati, jezik brusiti, obrekovati, smešiti in žaliti tiste, ki ves svoj čas in vse svoje delo posvečujejo...“ niso prazne fraze, so besede moža, kojemu je fraza prirojena uže na pogledu. In to so fraze, katere se kopičijo z izrazi, ki so bili obrnjeni na „ne budalatega“ urednika, a nikakor ne na Dr. Gregorčiča. Temu možu priznamo neumorljivi trud za narod, a ob jednom, žalibog, zamolčati ne moremo tudi napake, katere ne smemo zabiti, akoprav smo mu jo oprostili. Zadostujeti besedi „Budimpešta“ in „Trozeva“!

Tudi priloga zadnje „Soče“, to je ona 23. t. m., rabi infamnim načinom nam očitajoče besede češ, da smo mi v „Vestniku“ napadli velezaslužnega Dr. Gregorčiča, kojemu končno smo očitali le pomanjkanje energije. Mi bi bili raje videli, da bi bila padla tudi postava o zboljšanju plače učiteljem, ter prišla pri drugi priliki na dnevni red, nego da je padel velevažni predlog „Sloge“ o ustanovitvi obrtno nadaljevalne obrtnijske šole v Gorici z slovenskim učnim jezikom.

No, Dr. Gregorčiču smo tudi očitali, da je dvomil, katerega predlog onih dveh bi se bil poprijel; ali tudi to ni velika zamera, ako se pomisli, da je naš državni deželni poslanec ravno sedaj bolehen.

Bog daj, da bi okrevaj in narodu našem toliko koristil, da nikdar bi ne imeli česa mu očitati. „Sloga“, oziroma naš urednik, diha te dni nekoliko prostejše, ker zlobna „Soča“ in njen sodrug jezici „Primorec“ obljubila sta, da bosta „o največjem mojestru v laži“ govorila v prihodnji številki zadnje besede in potem samo (sic!) tedaj, „kedar bolje pokažejo svoje rozičke tisti, ki se zdaj sramožljivo (sic!) skrivajo za njim“. Tem potom se vladi, tlačiteljici naroda našega, udani „Geschäftsmann“ pokaže jako naidušenega!

Temu izrazu pa dostavimo odločni protest, da za našim hrbtom oziroma za nami nimamo stranke, ampak vrle narodnjake, in da naroda nimamo za hrbtom, kakor si misli oni „Geschäftsmann“, ampak vedno pred očmi, saj „zlató tele“, kateremu se on posvečuje nima pred „olovom“ nikakršne prednosti.

Iz učiteljskih krogov smo prijeli te le vrstice: Predzadnja Soča je pod naslovom „Iz učiteljskih krogov“ skovala dva spisa, katerima namen je jako perfiden. Zloznani kovač je njiju skoval iz ljubezni do učiteljstva, ker on ljubezni ne pozna do nikogar, tudi do svojega največjega prijatelja in dobrotnika ne — to kaže o vsakej priliki razsodnim ljudem preočito — ampak skoval njiju je, da bi z njima učitelje oslepil in pridobil za namene svoje, ter da bi mu pomagali uničevati, kar je na poti njegove megoizmu.

Da „Sloga“ ne ostane dolžna na odgovoru Soči, in da ne bo gospoda pri Soči mislila, da bo odslej vse učiteljstvo kar slepo tekalo za njo in se razgrevalo za njene namere — vprašam: Kje je bila Soča takrat, ko je bilo čas krepko se potegniti za zboljšanje učiteljskih plač? — Lavirali so gospodje „sočani“, kakor je njim boljše kazalo in so odločne dopise iz učiteljskih krogov „metali v „koš“; zdaj pa obračajo vodo na svoj mlin in si delajo spletke v dosego svojih dyomljivih zaslug; a „Sloga“ je v kratkem času svojega obstanka govorila z odločno besedo o zboljšanju naših plač.

Učitelji se ne smemo pustiti preslepiti; kdo je vse leto deloval za zboljšanje našega gmotnega stanja; ali mu niso radi tega nadeli ime: poslanec učiteljev in se je vsled tega pri volitvah uže tudi agitoval proti njemu. Da je kdo zdaj po gotovem uspehu tekel za njim in ga hotel preteči — to nas ne sme motiti.

Sicer pa ima učiteljstvo tudi toliko politične zavednosti, da razume, zakaj je pisala Sloga še le zdaj, ko to ne more učiteljstvu nič več škodovati, naj bi bili poslanci odložili zboljšanje učiteljskih plač do prihodnjega zasedanja deželnega zbora, da bi bili dosegli slovensko obrtno šolo v Gorici.

Radi te politične slogine izjave se ne damo zavedni učitelji proti nji spraviti v boj.

Alfred grof Coronini poslanec goriških veleposestnikov se je v državnem zboru, radi naših teženj in našega trpinčenja sopet oglašil in interpeliral naučnega ministra, zaradi razmer nadaljevalnih obrtnijskih šol v Gorici. Prosit, veljaku prave energije na Goriškem!

„Journal des Debates“ uraden (oficijozen) časopis, ki izhaja v Parizu, je objavil, da se je med Rusijo in Francijo, koj po Toulonskem obisku, podpisala vojaška konvencija, vsled katere sta Rusija in Francija vezani se podpirati v slučaju, ko bi trozvez a koja izmed njiju napadla. Članek zbuja v trozvezi silno sensacijo!

Kdo podpira naš list? — Ko je Andrej Gabršček izvedel, da bomo izdajali list, ni mogel počakati, da bi bil videl, kaj bomo pisali, ampak uže naprej nam je potikal, da bomo hujskali in delali zdrážbo. Pripovedoval je, kako smo lovili oglase in vlovili le one štiri, kateri se nahajajo v „Primorskem Listu“.

Ko po izidu lista ni mogel drugega dobiti, da bi nas razupival in blatil, je nam očital o zelo pogrešenem spisu in z slabo pismo.

Trudil se je na vse mogoče načine, kako nam bi uže naprej škodoval in tla spodkopaval. Pripovedoval je svojim neomenjeno vernim ovčicam, da bodo naš list čitali le tisti, katerim neče več njegova neskonč na milost in dobrotu pošiljati Soče zaman itd. Ker mu vse to ni dovolj pomagalo, pisari zdaj, da je naš list Tonkličjevo glasilo in da ga podpira propala stranka.

Vsa ta Gabrščekova potikanja in izjave so uprav tako zlobne, kakor nezmislne.

Naš list ima blizo toliko naročnikov, kakor Soča; v Gorici pa še več nego ona in večina teh ga je tudi točno plačala.

Da je naš list Tonkličjevo in da ga podpira propala stranka, to je Gabrščekovo zlobno potikanje in njegova škodoželjna spletk. On dobro ve, kakor mi, da naš list nema s Tonkličjem nič opraviti in, da ne dobiva niti krajcarja podpore od propale stranke, izvizimši 30 orice, ki si ga je naročila; a škodoželjni Gabršček trobi to v javnost, ker misli, da je še dovolj takih, ki vse verjamejo in storijo iz slepega sovraštva do Tonkličja in propale stranke, kar jim reče on in upa, da s tem največ škoduje našemu listu in našej tiskarni.

Da bode vedel pohlepni Andrej Gabršček in kratkovidni ali jednako zlobni njegovi privrženci, kdo naš list podpira, objavljamo, da ga podpira in v združuje dr. Gregorčičeva stranka sama, katero je osobito v Gorici popolnem razdrila Gabrščekova pobalinska preširnost.

Razguana dr. Gregorčičeva „radikalna narodna stranka na katoliški podlagi“ je nas naprosila, da smo začeli izdajati „Slogo“, katero podpira z naročnino, z oglasi in z spisi.

Sicer pa smelo rečemo, da bi bilo vendar mnogo bolj pošteno sprejemati podporo od Tonkličja in njegove propale narodne stranke, nego od one, kateri bi bili sub conditione obvezani delati razpor med Slovenci — kakor Soča. — Sapienti sat! —

Dom dr. Starčevića v Zagrebu pričel se bode v teku leta zidati. Rok za predložitev načrtov je določen do konca tega mesca in nagrada za najboljši načrt se je določila v znesku 600 kron. Predložitelji načrtov morajo biti Hrvati. Temeljni kamen položijo na imendan Starčevića, to je, dne 13. junija t. l.

Pač smešno glose ali nastranski dostavek je prinesel tukajšnji „Primorec“ z dne 2. marca t. l. svojim čitateljem pismo, da je „Sočin“ kandidat gosp. c. kr. svetnik Ambroz Flegar propal pri imenovanju predsednika rovinjske okrožne sodnije in bil za to mesto imenovan g. dr. Anton Tušar! Rodovodni smo poizvedeti, kaj pravi g. Flegar o tako mastnej goski, ki se je izredila na „Primorčevih livadah“ in katera se je njemu poklonila v dar.

Tako je prav! V Tržaški „Edinosti“ vspodbuja „delavec“ in oče številni družini Tržaške rodoljube, naj pravočasno store potrebne korake, da se ne bode prekopal grob pokojnega Ivana Dolinarja in tako odstranil lepi spomenik, ki so ga postavili hvaležni Slovenci Tržaški možu, ki je deloval, tako neumorno v prosep Slovenstva. Temu klicu se pridružujemo tudi mi in smo gotovi, da ne bodo Tržaški Slovenci pozabili moža, ki si je tako velikih zaslug stekel za Slovenstvo ob sinji Adriji.

Na Dolinarja niso samo Tržaški Slovenci ponosni, ki je bil med njimi neumorni širitelj slovarske ideje, ampak tudi mi Goričani. Njega obiski so nam še vedno vtisnjeni na srcu, in nikoli ne pozabimo na značaj, čist, kot zrcalo, preljubljenega Ivana. Tržačani bodite pozorni na njega spominek. Tebi dragi Ivan, bodi pa hladna Tržaška slovenska zemlja!

Požrtovalnost gorških Slovencev primerjati moramo z ono starih Rimljanov. „Soča“ z dne 2. t. m. prinesla je celo vrsto imen narodnjakov vseh stanov, ki so darovali lepe svote v goldinarjih in kronah za slogne zavode; le to obžalujemo, da bi morala „Soča“ prinesiti končno soštetje vseh radodarnih doneskov. Mi smo zadnjič sesteli in dobili vsoto 123 gld. in 77 kron 30 stotink, kar znese 138 gld. 88 kr.

Čast in hvala požrtovalcem. Bog jim povrni sotero.

Čudno — Na Koroškem izhaja ondotnim Slovencem jako nasproten časopis, imenoma „Bauern Zeitung“. Ta list prinaša novosti, s kojimi žali slovenski narod v obče in zamolči vse to, kar je lepo slišati in kar bi vtegnilo veseliti Slovence.

Po tem takem je Pauerncajtunga uprav krvna sestra zlobnemu Gorškemu listu „Corriere“, ki nema navade odgovoriti, ni na opravičena očitanja.

Bolje ikada, nego nikada je lepa stara hrvaška poslovice, katero mi svobodno vporabimo. Evo, kaj hočemo: Neki rodoljub vročil nam je za porabo odklok tukajšnje c. k. sodnije, ki še vedno rešuje slovenske vloge z odklok v laškem jeziku. Bila je vložena tabulacijska prošnja pod praes. 11. jan. 1894 št. 325 sestavljena v lepi slovensčini in rešena 12. jan. 1894. pod isto števil. v laščini tako le: „In evasione“ itd. „sulla base“ itd. in hočeta nam draga narodnjaka gg. „Čadež“ in „Vuga“ očitati, da se ne trudimo za svoj narod!

Tam smo, kjer smo bili in — dragi Brici, naj nam ne zamerijo, ako se jim želje nečajo spiliti. Politika, o koji govori današnji uvodni članek tlačil nas in o sude tlačila, dokler z „slogo“ ne pridemo do namena!

Pri Št. Mohorju na Koroškem se je utrgala plast v kamenolomu in ubila tri delavce. Ta nesreča nas spominja one, ki se je zgodila pred letom dni v Podgori, kjer je trojica delavcev smrt našla.

Narodni dom v Ljubljani bode se vendar začel zidati. Delo je prevzel slovenski podjetnik Zupančič in sicer za 68.000 gld. Drugi stroški, to je, mizarški, barvarski, kleparski i. t. d. znašajo pa 98.000 gld., torej skupaj 166.000 gld.

Avstrijska pehota ali infanterija udobi v kratkem novo opravo (obleko) in sicer sive barve. Sopot ogromen potrošek. Davkoplačevalcu osobito pa kmetu „preti“ polom čim dalje bolj.

Anarhisti, ki so bili nedavno od tega zapiti na Dunaju, obsojeni so na 2, 3, 4, 8 in 10 let težke ječe. Torej so na Dunaju postopali strožje z anarhisti, nego v Pragi z omladino!

Andrej Gabršček, urednik „Soče“ že nad tri leta razsaja, kakor „bloden“ človek, kateri hoče vse sam umeti in vedeti, le sam govoriti in storiti, le sam misliti in povsod vse prav imeti, ter se kakor besen zaganja v vse, kar ni po njegovej domišljiji in v njegovo korist. Na predzren in nesramen način napada in tepta v blato vsakega, ki se ne podvrže njemu na milost in nemilost. Neprehlema blati duhovnike; spodbija naše trgovce in obrtnike; dela zdrážbo v društvih in z dopisi v „Soči“ mej občinarji; bljuje na „Slovenca“; kadkada se lasa za „Slovenskim Narodom“; trga se z „Edinostjo“ in hoče pončevati in dajati navode vsem slov. časopisom. Ni še izdal številke, da bi se v nji ne bil komu spravil za vrat. Vse hoče mojstrovati, strmoglaviti, v kozji rog pognati in svojevoljno nadvladati. Skratka, on dela tako, kakor da bi bil navlaš za zdrážbo in napade podkupljen.

V poslednjem času napada našo tiskarno, naš list in odgovornega urednika na najzlobnejše načine, z vsakovrstnimi zvižčami, za katere ima občudovanja vreden talent in še večjo srečo, da mu premnogi vse verjamejo, kar z zatisnjenimi očmi. Ako bi mi na vse to še molčali, dokazoval bi pozneje, da smo mu z molčanjem vse sami potrdili po prislovi: Chi tace conferma.

Za to prosimo p. n. čestite slovenske rodoljube, katerim je mar resnica in nečajo biti krivičnim, da se blagovolijo ravnati po prislovi: Čuti je treba oba zvona, da se resnica prav spozna! — Audiatur et altera pars.

Radi Gabrščekovih zvižč, pačenja resnice, slepljenj in zapeljavanj javnega mnenja i. t. d. primorani smo razpravljati in cenj. obč. pojasnjevati resnične razmere v Gorici in našim deželanom dokazati Gabrščekovo uničevalno postopanje — ecce philoxera vastatrix!

Danes opozorimo naše p. n. čitatelje le na to, da mi nismo storili Gabrščeku še nič hudega, pač pa mnogo dobrega. Ko ga je bilo zapodilo staro lastništvo „Soče“, pribežal je k nam in mi, smo zastavljali zanj ves čas vse svoje moči. Dokler Gabršček ni imel nič, bili smo mu dobri in je še drugim nagajal s tem, da „on“ lahko izhaja z nami. Ko pa se je Gabršček z našo pomočjo in z našimi želji dovolj okoristil, je začel na nas pritiskati na vse mogoče načine in gledati, da nas spravi na cesto. Ker tega ni mogel doseči, napravi lastno tiskarno, radi katere nam hoče zdaj z vsakovrstnimi zlobnostmi onemogočiti obstanek.

Najprvo je, pozabivši na nekdanjo trditev, zagovarjal svojo umazano nehvaležnost s tem, da ni mogel z nami shajati. Potem je začel javno slepiti, da smo ga vrgli na cesto in lagati o izneverjenji „adres“ njegovih naročnikov. Pozneje je fantaziral o našem garibaldinstvu in zastavonošenju pri Ginnastich. V predpred zadnji Soči je hotel narediti še poseben vtis z svojim privajenim pobalinskim pretenjem, da bo v prihodnjem listu Soče govoril odločno besedo, s katero bo naredil konec vsaj si vsak lahko misli čemu: tiskarni in Slogi.

Čakali smo, kaj bo iz tega — ker poznamo Gabrščekovo pobalinstvo: on vrže kamen od jedne strani, da steče zabavljati na drugo. In res, prinesel je v predzadnji Soči ves svet pretresujoče zlodejstvo, da smo nekega odličnega slovenskega rodoljuba v Gorici proti njegovi volji prišteli na svojo stran.

Mi dobro poznamo take Gabrščekove koristolovne manevre iz časa, ko se je bil povodom papeževe 50 letnice splazil do vzvišenega gospoda knez nadškofa in je potem s predzrenim preobračanjem izgovorjenih besed delal reklamo; a nedolžni in lehkoverni čitatelji po deželi sprejemajo tako robo od Andreja Gabrščeka za čisto zlato, se zanj razgrajajo in mu iz nevednosti ali zlobnosti pomagajo dušiti vsak pojav njemu neljube resnice.

Zato nas vezeta časnikarska in rodoljubna dolžnost in poštenost, da potegnemo krinko raz obraz*) mameľuštvo in egoizmu. Vemo, da bo Soča radi tega odprla proti nam zatvornice vsem frazam, sofistiki in neotesanosti, ali zvesti smo si da, končno propade zlobnost in zmaga resnica. Fiat!

Nemški cesar Viljem pripeljal se je v torek ob 2. popold. v Opatijo, kjer ostane dlje časa, da si zdravi vjele pokrepča.

V luki Opatijskej snide se velika vojna pomorska moč; prva ladja je uže prispela z 16 topovi in na potu so še druge velike vojne ladje.

Zadnji „Rinnovamento“ je pisal o tej zadevi članek, v kojega je vpletel velik političen pomen na podlagi izvirnega dopisa iz visokih krogov. Zavaljo tega je namestništvo brzojavnim potom dalo zapleniti številko. Po noči je brzojav med Trstom in Gorico imel mnogo opraviti; v ponedeljek so redarji rano v jutro grabili po Rinnovamentu. Prebrskali so tiskarno in vse javne prostore to je, kavarne in gostilnice in mi bi radovoljno nekoliko več povedali o tej zadevi, ali državni pravdnik nam bi gotovo segel v članek in mu prestrigel perutnice takó, da bi naš list ne prišel v roke čestitim našim naročnikom. Torej po angleško „Hands off!“ Prosimo, čitajte še to-le: Zaplemba „Rinnovamenta“ dala je v ulici Moreljjevi in v ulici vojašnice povoda veliki sensaciji;

*) To pričemo s prihodnjo številko.

— Jeden c. k. policijski komisar z dvema redarja, dakle 3 Mann hoch, letali so okoli, da zaplenijo nekoliko iztiskov lista. V hiši urednika lista, se je neka gospa takó prestrašila, da je padla v nezavest. Oprosti naj se nam nedolžno vpsašanje: Koliko redarjev bi pač bilo treba na ukaz iz Trsta, da se imata urednik in tiskar odpeljati v zapor? Vprašanju vatrežem jaz, ki sem „proto“ v tiskarni: Brzojavnim potom bi se bila poslala četa redarjev na pomoč.

„Diritto Croato“ vrli zagovornik slovanske ideje in boritelj za hrvatsko pravo preseli se iz Pulja v Trst, kjer bode izhajal, kakor se govori, dvakrat na teden. Omenjena preselitev se vrši baš radi občutljivosti, ali kati? puljskega pravdnika, ki preti se zaplembami in tako ovira obstanek listu.

Slovenske šole v Gorici in v Trstu. — Na interpelacijo Dr. Gregorčiča je naučni minister Madejski odgovoril dne 9. t. m., da rešiti v prvi vrsti ljudske šolske zadeve v Gorici in v Trstu so poklicane oblasti šolske prve instance in, da v takšnih šolah se mora pončevati v maternem jeziku. Poždeva se, da bode stvar vendar končno rešena a kako?

Dopolnilne volitve v naš Magistrat vršile se bodo letos, koncem mesca aprila; mi Slovenci se teh ne udeležimo, akoprem bi nam bilo mogoče zmagati v III. razredu.

Ostanemo daleč od te volitve zato, ker je pred štirimi leti „zlobni sluga Tržaške vladice“ vse pokvaril. Tako nam vsaj poroča g. Drejšek Dornberški, kojemu še dandanes dolžuje omenjeni sluga priobčenje dopisov in zahvalo za denar in trud in g. R. pri C., kateri ima zapisanih 34 gld. še vedno v dimniku. Bog daj boljši!

Politična obravnava proti goričanu Er. Niderkornu, radi žaljenja cesarja in moljenja miru vršila se je minolo soboto pred porotniki v Inomestu.

Omenjeni Niderkorn, lekarnični praktikant v Trstu prijel je iz Milana zaboj poln znanega iredentičnega in garibaldinskega lista „Eco dell'Alpi Giulie“, ter ta list širil po Trstu.

Opravičena kazen, ki ga je zadela bode mu ohladila vročo krv. Bil je obsojen na 10 mesecev ostre ječe in 25 gld. globe.

Železnični uradnik Wasehek, o katerem je tudi „Sloga“ pisala, da je nedavno izginil iz Trsta, zapustivši ženo in 7 dece v največjem pomanjkanju. Vsled nesrečnega padca na glavo iz vagona blizu Gradca, jelo se je možu mešati v možganih. Te dni dobili so njegovo uže razpalo telo v gozdiču pri Piščancih pod Opčino, pri Trstu. Misli se, da si je mož samovoljno zadal smrt in sicer napivši se žganja, legel je pod grm in tu zmrznil. Tačas je vladala v Trstu huda zima, ko je njega zmanjkalo.

Naš Magistrat ne ve, kateremu Bogu bi se posvetil. Bog Pluto od kojega izhaja naslov „plutokracija“ ni mu uže dlje časa naklonjen in novi bog narodnosti pa, ni mu še poznan, kajti tu smo še vedno mi Slovenci gospodarji.

Da bi slavni magistrat bil pripustil, naj se le „tilulelira“ po ulicah, bil bi on svejedno na dobičku, ker so „grosi“ naših Slovencev vendar več vredni za magistratovo blagajnico nego, da se hoče pri vojaškem naboru odstraniti iz mesta lepi slovenski glas pevajočih novincev.

O tej zadevi se bode „Magistrat greval“, a mi ne, akoprem je naš narodnjak g. R... pripravil gos in pičulata (purana)!

Zadnji „Mir“ piše, da položaj tistih slovenskih poslancev, ki so v konservativnem klubu ostali, ni ravno neugoden. Oni so tako rekoč jeziček na tehtnici. Ako jim vlada ničesa ne dovolji, izstopijo lahko iz Hohenwartovega kluba in s tem najbrže klub razderejo. Ako se pa ta klub razdere, v komadih je tudi koalicija: ostanejo jej le nemški liberalci in Poljaki, ki so pa oboji preslabi, obdržati vso moč v rokah. Torej je slovenskim poslancem prilika dana trdo stopati. Vlada se jih bo gotovo bala...

Bog daj!

In nadaljuje: „Zdaj je čas, da slovenski poslanci odločno tirjajo, kar nam je najpotrebnejše in mi postavimo, da ima vrli celovski Mir popolnoma pravo. Slovenski poslanci porabite to priliko! Ako vam ta vteče, dvomimo, da se še kdaj povrne in kdor srečo ob pravem času ne zgrabi — pograbi polno pest muh, kar je za slovenski narod, ki ni še ničesa dosegel v državnem zboru — presneto malo.

Nekoliko več humanitete ne bi škodovalo ni Tržaškim mestnim stražam. — Te dni smo čitali v Independentu o nekem dogotku, ki, ako je resničen, zasluži najstrožjo obsodbo in oseba, ki se je tako daleč spozabila, misleča mogoče, da ima opraviti z neumnimi kozli na paši zasluži, ne le, da se jo spodi iz službe, temveč tudi, da se jo temeljito kaznuje, če je le še kaj pravice na svetu. Omenjeni časopis je pisal o nekem 30 letnem mizarju po imenu Giuseppe Pischler, katerega je straža prišla in odvela v zapor, radi postopanja.

V zaporu pa Pischler zboli, vsled česa ga preneso v bolnišnico. Tukaj pri preiskovanju mu zdravnik pove, da ima dve rebri prelomljeni in še ga povpraša, kje in s kom se je kosal, da si je to pridobil. Pischler pove, da to mu je poklonila straža pri aretiranju in v zaporu.

Pri aretiranju, ne verjamemo, da bi se bilo to zlodejstvo po straži zgodilo; kdo bi se toliko spozabil, če tudi bil bi mojster v surovosti, da drobi rebra „coram populo“ in o belem dnevu — pač pa to se je moralo zgoditi „in quella mistica penombra delle prigioni“, s pomočjo potajno skritih „salvavita“, o katerih se po Trstu mnogo, še premnogo govori na rovaš onim, ki se rede in maste od „miseriae plebis contribuentis“. Upamo, da se skoro zasveti v tej zadevi, da se dokaže resnica in dal Bog, da se vse opoprve, kar pravi Independent. Če se pa skaže resničnost o tem dogotku, onda bi bila patra Greuter-ja interjekcija mikroskopično mala, da se ta barbaričen čin označi in ožigosa.

Joviva la Lega nacjonal! — Tako nekako se je drla sedmorica vinjenih mladencev, v društvu suhih „bisquitov“, neko nedeljo popoldne v krčmi tam visoko za Sočo.

Drubal je bila sestavljena iz samih inficiranih mladencev slovenskih, ki so upili, se rovali in preklinjali Boga ime, kakor bi leščnike sipal iz rokava in — v čast komu? — tu gori je povedano in silentium perfectissimum! Čestitamo Legi na tej pridobitvi. Pisatelj tem vrticam, ni se znal orientirati, kje se prav za prav nahaja, ali le polu ure dalje od Gorice, ali pa v Trnovskejši šumi in — še le pod konec odhoda se je prepričal, da se dobiva istinito v Trnovskejši šumi med besnečimi volkovi — katere priporoča milosti mestnega fizikata in občinskega konfederca vulgo „šintarja“: Poturica je gore od Turaka.

Ne smejte ga polci. — To je „parole d'ordre“, katera se sliši na glavnih cestah, ki držijo v Gorico. Onim, ki ne vedo, povemo tukaj, da se te dni vrši vojaški nabor v lepi (!) Gorici. Mi skoro ne znamo, da se nabirajo „fantje“ v polkove in bataljone, kajti vlada povsod prava tihota, kakor na grobiščih, ker slišati ni letos „fantovskega petja“, kakor druga leta.

Na cestah, ob meji, se „fantom“ zabiči, da ne smejo peti po mestnih ulicah in to, na povelje glavarstveno, da se ne draži nervoznost Goriske gospode ravno — in krivonose.

Daleč smo prišli. Uboga Gorica, ki si se zbala par slovenskih „fantov“, da bi jo ne zapeli po slovensko. Gorje — zgnbila bi značaj laškega mesta, postala bi gorod — kakega malorosijskega guvernementa. Strah je lepa reč za Goričana.

Od šale do resnice. — Zadnji „Corriere“ preporuča, da je pri „Vociadraga“, beri dragi čitatelj, pri Volčjadrugi bil napaden prevoznik Avgust Miseritti, štev. 3 in ranjen na glavo z rezilom, ne, da bi list židovske vdove povedal za uzroke, ki so dali povod napadu čes, da je tudi Miseritti bil nedolžnim potom ranjen.

Pravi še omenjeni list, da je bil prevoznik ranjen na povratku iz „Montespino“, beri dragi čitatelj, iz Dornberga.

Vidi se, da se „organ“ lahonov šali z našimi krajevnimi imeni. Po tem takem ni čuda, ako pride do resnih pretepev.

Montespino in enaka imena dišijo zelo po Romani in Kalabriji, kjer ljudi koljejo o belem dnevu — tem sličnih imen v Slovincih ni — in tudi napadov ni brez uzrokov. Kdor išče, najde; prislovica je ta stara, kakor Nanos — ali pa ona „Percutietis et vobis aperiatur“. — Komentator pravi, gledé zadnje to le: Napadovalec se poslužuje prve, to je: Udri! napadeni pa druge, to je: Puščaj mu!

Po dolgi bolezni je umrla v pondeljek gospodična Elodija Roža Waller c. kr. učiteljica na tukajšnjem ženskem izobraževališču v srednji dobi svoje starosti. Učiteljica Waller je bila jako nadarjena v pedagogiki in je podučevala v V. razredu, kakor tudi v višjih razredih zgodovino.

V teku njene bolezni so se večkrat učenke žalovane pokojnice v cerkvi zbirale, ter molile za zdravlje preljube učiteljice. Uprav dva dni potem, ko se je napravljala in govorila, da pojde v šolo, jo je Bog k sebi poklical.

Elodija Roža Waller je bila hči vodje prizivne okrožne sodnije v Tridentu, Ivana Wallerja, ki je izdal celo vrsto priročnih juridičnih knjig, tiskom Wagnerjeve tiskarne v Inomostu. Pokojnica je prišla v Gorico uže leta 1876. in je stanovala skupno z ji jako drago prijateljico Emo Toman, v vrtni ulici, št. 8.

Pogreb vršil se je včeraj ob 10^{1/2} popoldne. Sprevod je bil tako veličasten, da jednakega ni še imela nijedna učiteljica zamrla v Gorici. Vdeležba je bila velikanska in vidi se, da je bila pokojnica istinito priljubljena in spoštovana.

Hladna jej bodi zemlja!

Blazna Italija igra na svetu jako žalostno ulogo. V okolici Parme ustaja nižje ljudstvo vedno huje in napravljia vladi strašanske zapreke pri pobiranju davka. Prišlo je tudi do bojov pri katerih je padlo mnogo vojakov in še več ljudstva pred hudo „repetirko“.

Na Sicilskem otoku pa, so briganti (roparji), ki ropajo brez vsmiljenja prebivalce na deželi. Briganti se klatijo po deželi oblečeni, kot stražniki in v Palermu so jednemu samemu bogatašu odnesli celih 11.000 lir (to je 4.400 gld.). Takšni pojavi v XIX stoletju so največjega pomilovanja vredni.

Ženska podružnica sv. C. in M. v Gorici je imela svoj letni občni zbor v nedeljo 4. t. m. Izvoljeno načelnistvo sestoji tako-le: gospa Avgusta Šantel prvomestnica, gospa Marija Kanceler blagajničarica in gospa Mercina Terezija tajnica. Namestnicam so bile voljene gg. Ivana Dekleva, Julija Feigel in g.čna Bojana Božič.

Nesreča na ledu. — Na vrbskem jezeru pri Stožirju je dne 24. pretekli februarja utonila 18-letna deklica, hči bogatega kmeta iz Trziča (Feldkirchen) skupaj s sinčkom rodbine Širove, kojega je pestovala. Nesreča se je pripetila med tem, ko se je gospa Širova drkala na ledu.

Ne v Ameriko! — Kakor čitamo v časopisih začela je v Ameriki in osobitopa v Braziliji, v glavnem mestu Rio de Janeyro strašno razsajati rumena mrzlica, katera bolezen se tudi imenuje „črno bruhanje“. Umre jih po 60 in še več na dan na tej kužni bolezni.

Italijansko vseučilišče v Trstu. — Ni dovelj, da imajo Italijani na vseučiliščih v Inomostu in v Gradcu stolice v ital. jeziku, hoteli bi si še izvojevati, kar popolno vseučilišče v Trstu, da bi laže rogoviliili proti Slovincem, kali? Ustanovitev vseučilišča z italijanskim jezikom v Trstu, bila bi največja krivica in udarec zvestim Slovincem v Tržaščini, ki si ne morejo pribojiti ni osnovne ljudske šole.

Naprava tega učilišča tolmačila bi se prav za prav, kot provokacija drugi narodnosti na Primorskem.

No, ljudskih šol v Trstu in v Gorici Slovinci ne zadobimo tako hitro, a tudi zagrizeni Lahli svoje univerze ne!

V Grenobleu na Francoskem so nedavno posvetili v duhovnika 72 letnega moža, ki se je bil ločil od tega sveta in stopil v samostan in to, po smrti družice. V

samostanu se je pridno učil blagoslovja in je postal koncem drugega leta duhovnom.

Žid Samuel Schwarz je na Dunaju več ljudij za nič manje nego za 250.000 gld. osleparil. Začel je pokoro delati za gorostasne krivice še pred nekoliko dnevi, ko ga je vlovila hermandada, ter ga utaknila v „kelo“.

Nova ženska podružnica sv. C. in M. v Prvačini je imela v nedeljo 4. t. m. svoj ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število družvenic in si izvolile načelnistvo. Gospa Avgusta Orelova je bila izvoljena načelnicam in gospa Vekoslava Mozetič zapisničaricam. Novi podružnici kliče: Rasti in vspevať!

Civilni zakon, ali poroka pred uradnikom, ki se usiljuje zdaj na Madjarskem in hvali, kod jako napreden korak do svobode v tem stoletju, podaja nam najžalostnejše praktične slučaje, ali dogodke.

Neko ljubeznivo dekle prišla je s svatovi pred sodnika radi poroke.

Sodnik, ki je imel „akt“ druge vrste naznanil v roki, je rekel „zaljubljeni dvojici“, da naj počaka, kajti da ni še končana urgentna razprava civilna.

Zaročenca čakata in se v sodnijskej dvorani dolgočasita, v dangubi ju dovede govor na to, na kar govor si nista ni mislila. Novic reče novici: „no potpi, saj veš, da mi bodeš morala biti podložna... misli si, da si to uže zdaj pričela.“

Rada ti bodem podložna, odreže se novica, ako pa bi se morala tako dolgočasiti, kakor danes, bolje je, da ti odrečem uže naprej takšno podložnost.“

Na to vendar pride tudi težko pričakovani sodnik, kateri ju vpraša če želita stopiti v zakon. Na te besede ljubeznivo odgovori dekle, da je radovoljna stopiti v zakon pa, nikakor ne, ako se jej zapové „podložnost soprogu“. Sodnik na to reče, da mu ni mogoče njiju poročiti s pogoji.

Svati pripomorejo vendar, da se je prišlo do poroke, koj se pa dekle vstavlja, povdarjajoča o pogoj.

No, poroka se zabeleži v knjigo in konec je bilo glede „podložnosti soprogu“.

Pomisli naj se, kakšno življenje bode med zakonski ni, ki stojijo v sedanjih časih „materja lizma“ v zakon, brez najmanjšega verskega pojma; civilni zakon bore malo je v stanu uplivati na zakonsko, na medsebojno zvestobo itd. prav tako, kakor kaz. zakon o tatvini na tata, ki postane hujši, potem ko je prestal kazen v zadoščenje storjene krivice — a poljša se tat kdaj? in koji? Po mnogih storjenih krivicah spozna marsikateri zločinec, čemu je cerkev in v cerkvi spovednica.

Uprav tako bo, kakor je uže na Laškem in na Francoskem, tudi se civilno pozakonjenimi na Ogerskem.

V proračunskem odseku sta govorila, kakor poroča „Slov. Narod“, pri točki „ceste“ našemu narodu prav od srca poslanca Šuklje v koalicijskem klubu in Dr. Gregorčič v slovenskem klubu.

V prisnočni seji državnega zbora na Dunaju je naš poslanec Dr. Gregorčič priporočal, naj se na kakem vseučilišču ustanovi profesura za kako praktično juridično stroko, katero bi se predavala v slovenskem jeziku in tožil, da se pri sodnijah noče navlasč rabiti slovenskih tiskovin, na kar je minister Schönborn odgovoril, da se bode želji Dr. Gregorčiča ustreglo in zaukazala, kakor uže večkrat raba slov. tiskovin. Na vprašanje o omenjeni profesuri odgovoril pa mu je, da to spada v področje naučnega ministra.

Listnica Uredništva. Nepoznanemu: Prav za prav moramo reci (n) — čeprav sumimo, da je le (a). Mi smo prav zadovoljni, glede naročnine, lista in nabiratelj. Tedaj pričakujemo odpora za prih. „Sloga.“ Za Vaš trud, tu vam bodi izrečena „lepa hvala.“

X. V. — Drage volje bi mi posegli v zadevo, gledé vaših zvonov; ali ker si je Soča svojo pot tako lepo nazaj ubrala, radi tega, prosimo Vas, — oprostite — prisiljeni smo tudi mi nadaljno razpravo o tej zadevi opustiti. —

Gosp. F. O. v K. — obžalujemo ker nam ni mogoče objaviti, reč je odveč stara. Bodite zdrav in čil.

Politični pregled smo opustili v deuašnji številki, ker smo uže tako vse državne in deželne, kakor tudi zunanje strune vbrali.

Izjava.

Jaz podpisani potrjujem, da sem se nehote zapeljal pri poravljanju izv. dop. iz Šebrelj, ter sl. občinstvu naznanil, da je tamošnji g. župan umrl; to svojo pomoto sem popravil na podlagi drugega izv. dopisa, v poslednjem številki „Sloga“. Prva pomota se je pripetila, vsled slabo pisanega dopisa. V tretjem izv. dopisu iz Šebrelj je bilo istinito povedano, da se tam „Sloga“ s zadovoljnostjo in marljivo čita.

V Gorici, dne 10. marca 1894. Podpis. Ako Soča dvomi o tej izjavi, naj se potrdi v našo uradnijo, kjer se jej bodo pokazala pisma z izvršnim podpisom. Osebe pa, ki bi jih nam poslala Soča, da se prepričajo v istinitost in izvršnost omenjena podpisa, morajo biti take, ki zaslužijo polno zaupanje do tajnosti. Če jih imate, ž njimi na dan!

Št. 451.

Oznanilo svilorejcem.

Podpisano c. kr. kmetijsko društvo se je prepričalo, da se v našej deželi prodaja mnogo okuženega in prav slabo napravljene svilodnega semena, da pa tudi nekateri svilorejci ne delajo po pravilih, ktera dajejo nekako poročstvo za srečen vspeli svilorejci. Zato spoznava društvo za dobro objaviti tudi letos sledeče nasvete, priporočevaje svilorejcem, naj se v svojo korist po njih ravnaajo:

1. Nikdo naj si ne kupi semena o katerem ne vé zanesljivo, od kod prihaja; nasprotno naj se prednost daje neokuženemu semenu, katero so znani, na dobrem glasu stoječi svilorejci napravili.

2. Vsak naj vzame le toliko semena, oziroma le toliko sviloprejk, za kolikor ima prostora in murbenega listja, kjer je preveč sviloprejk, zagačenih v pretesnem prostoru, tam se najlažje vnamejo bolezni, kdor pa redi toliko sviloprejk, da jih ne more preživeti v lastnim listjem, ampak da si mora listje dokopovati, temu ne daja svilorejca navadno nobenega dobička.

3. Ne sprejemati svilodnega semena za rejo pred mescem aprilom, da se morda ne skazi v neprimernih prostorih ali mogoče tudi za to, ker je slabo shranjeno.

4. Meseca aprila je za to skrbeti, da se mikroskopično preišče ono seme, ktero hočemo kupiti ali rediti; v ta namen se je obrniti do c. k. kemično-kmetijskega poskuševališča v Gorici, ali do svilorejskih postaj v deželi ali do tistih zvedencev, kteri so obiskovali reden tečaj o rabi mikroskopa na c. kr. poskuševališči.

Nepremožnim svilorejcem se bode seme brezplačno preiskovalo.

Inenik oseb, katere je c. kr. kmetijsko društvo pooblastilo za mikroskopično preiskavo svilodnega semena: Voliteltji svilorejskih poskuševalnic: Chiaruttini Natale v Topoljanu, Colobig Peter v Vermeljau, Coos Vincenc v Medeji, Strckelj Alojz v Komnu. — Dijaki: Bosig v Campolungu, Gradon Jožef v Ptočleh pri Zagorju, Kanceler Anton v Solkanu, Kosorel Jožef v Cernečah, Mazzolini Sebastjan v St. Lovrenu pri Moši, Mullan Avgust v Chioprisu Padcani Ferdinand v Cervinjanu, Peressini France v Molinutu pri Dolenji, Ples Andrej v Romansu, Portelli Julijan v Villessu, Sion Anton v Moraru, Trampaž Jožef v Kostanjevici, Vergina France v Fari, Zanolla Lucija v Marianu.

C. kr. kmetijsko društvo

V Gorici dne 4. marca 1894.

PoIpredsednik

BOLLE

Popravek. V člančicu med raznimi vestmi „Primorac“ z dne ... naj se blagovoli čitati namesto t. m. „p. m“ in mesto „zadnja Soča“, naj se bere *predzadnja*.

Zaradi spremembe prodajalne!

Razprodaja spomladanskega in letnega blaga

za vsaki stan 25% pod cenol

Ker zameni svojo trgovino z drugim podjetjem razprodava vsake vrste blago in izdelane obleke za 25% pod ceno.

Kdor želi kupiti dobro blago po zelo nizki ceni, naj pohiti, dokler je zaloga velika in blago na izbiro.

O kupljenem blagu dobi usakdo potrdilo, katero lahko izroči po svojem srcu, kateremkoli društvu z dobredelnim namenom.

Martin Paveraj izplača potem društvom še 1% dotične svote v društvene namene.

Zaradi spremembe prodajalne!

Ant. Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako okusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Vidie Anton

pek na Kornu (na voglu poleg gostilne pri Rajhu) priporoči svojo pekarno občinstvu in postreže po jako zmernih cenah se svežim kruhom.

Andrej Čermelj

na Korenu št. 10, ima stačuno jestvilnega blaga ter skrbi, da ceno in dobro postreže. Slovinci ne pozabite nanj in obišcite ga, ko česa rabite.

Novič Franc,

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Najboljše ure sveta

so naše

Originalne - švicarske - gold in-remontoir

Z NAJBOLJŠIM MAGNETIČNIM NIKLOM.

Teh na sekundo uredjenih ur ne morejo razločevati radi krasne izpeljave od pravih zlatih ur še celo veččaki. Krasni okrovi ohranijo vedno sličnost zlata, in mi zagotovimo pravilen tek pismeno za vsako uro 3 leta.

Cena eni uri je 6 gld.

Goldin z dvema plaščema ankre remontoir ure z urezki 8 gld. Najhne priljubljene goldin ženske ure z enim plaščem gld. 7 50 z dvema plaščema gld. 8 50. Vsaka ura z goldin-verižico. Moške goldin-verižice, upodobitve (uredba) zlata gld. 1. Ženske goldin-verižice gld. 1 50. Prave goldin-dvakrat oklepne verižice z medalijonom (taščico) gld. 2. Naše goldin ure je kupilo radi zanesljivosti (varnosti) mnogo uradnikov avstro-ogrske države in so za zdravnike, profesorje, gozdarje, duhovnike, uradnike na železnici, zemljemerce, posestnike, rudnike i. t. d. nepremagljive. Dobi se jih samo pri vže 26 let obstoječem I. Štettin-ung. CENTRAL-GOLDIN-UHREN-DEPOT RIX

Wien 2/II.